

Tussen Applaus en Afbraak: De onzichtbare prijs van een voorstelling

Gisteren was ik een Goblin-koning. Ik was een blinde vink, een eenzame draak en een moerasheks. Ik stond voor een zaal met twee keer 100 kinderen – de hele school, van onderbouw tot bovenbouw. Samen bouwden we een wereld die er vijf minuten daarvoor nog niet was. Het was magisch, het was uniek, en na afloop was ik fysiek en mentaal volledig gesloopt. Dit is het verhaal van de achterkant van de toverstaf.

Wat is Sprietsels?

Voor wie ons niet kent: Sprietsels is een concept waarbij we een 'geïmproviseerde eenakter' spelen van 45 minuten. Het is een schaal die je in het onderwijs zelden ziet. Waar veel improvisatievormen werken met een kaal speelvlak en korte, losse scènes, bouwen wij een complete wereld.

De vloer wordt gedomineerd door een imposante steiger, opgetrokken uit stalen steigerpijpen en zware steigerhouten planken. Daaromheen hangen waslijnen vol met honderden verkleedkleden en een schimmendoek voor magische silhouetten. De kinderen zijn de schrijvers en mede-acteurs. Wij zijn niet slechts de vertellers; wij spelen de sturende rollen. Wij zijn de personages die de cruciale plotinformatie geven en het verhaal van binnenuit regisseren, terwijl we vol in ons karakter blijven.

Een constante die stil kwam te staan

Jarenlang was *Sprietsels* een vaste waarde in mijn agenda, een samenwerking tussen verschillende ZZP'ers. Gemiddeld een keer of tien per jaar haalden we de spullen uit de opslag voor een festival of een school. Het was een ritme dat al sinds 2016 liep, totdat de pandemie alles stillegde. Corona verving de volle aula's voor lege schermen. De steigeronderdelen gingen in de opslag, de koffers bleven dicht. Het was klaar.

Totdat die ene vraag kwam. Speciaal voor dit jubileum besloten we het concept na jaren weer eens te activeren. Een eenmalige revival van een formule die we door en door kennen, maar die al lang niet meer uit de kast was geweest.

Architect van de chaos: De transformatie van Harrie

Het bouwen van een doorlopend sprookje met een zaal vol kinderen vraagt om een specifieke expertise. Je moet de wetten van drama beheersen om kinderlogica ter plekke te vertalen naar een kloppende vertelling. Gisteren was daar het perfecte bewijs van.

Het absolute hoogtepunt was een jongen die de rol van Harrie de Goblin op zich nam. In het begin van het verhaal definieerde ik hem vanuit mijn rol als Goblin-koning als het 'sulletje' van mijn vier helpers. Maar gedurende die drie kwartier kantelde alles. Harrie groeide in zijn rol, nam de leiding en werd uiteindelijk niet alleen de nieuwe koning van de Goblins, maar ook de koning van het 'bovenland'.

De hele zaal begon op een gegeven moment ritmisch zijn naam te scanderen: "**Har-rie! Har-rie!**" Na afloop, toen de rust was weergekeerd, deed een redelijk timide jongetje zijn masker af. Ik vroeg hem zachtjes: "*Ben je ooit zo populair geweest?*" Hij schudde langzaam zijn hoofd.

Op dat moment zie je wat theater doet. Maar wat de volwassenen vaak niet zien, zijn de ingewikkelde afwegingen die ik in een split second moet maken om deze transformatie mogelijk te maken. Terwijl ik als architect van de chaos te midden van de storm sta, moet ik de veiligheid en de spanningsboog bewaken. Hoe stuur ik Harrie subtiel aan zodat hij de macht grijpt? Hoe kanaliseer ik de energie van 100 scanderende leerlingen terwijl ik zelf een personage belichaam? De technische motor die dit proces draaiende houdt is voor de buitenwacht onzichtbaar. Zij zien vaak alleen 'chaos', terwijl ik op 300% capaciteit een dramaturgisch schaakspel speel.

De topsport van het 'Ja'

Mensen onderschatten de cognitieve belasting. Mijn brein draait op volle toeren om de input te verwerken, de regie te voeren vanuit mijn rol en ondertussen die zware steiger fysiek te bespelen. In een ideale wereld zou er een technicus zijn voor de omgevinggeluiden en het licht, maar met twee man op de vloer komt alles op ons aan. Elke sfeerwending en elk fysiek risico op die steiger vang ik zelf op. Het is een neurologische vuurwerkshow die na jaren van stilte een enorme wissel trekt op mijn systeem.

Ik ben de acteur, de sjouwer, de chauffeur en de decorbouwer in één. Wanneer de voorstelling begint, heb ik er al uren zware fysieke arbeid op zitten om die constructie van staal en hout veilig op de plek te krijgen.

De Magiër versus de Beheerder

Scholen drijven op rust, reinheid en regelmaat. Ik kom binnen en breng de georganiseerde chaos van de kunst. Om die magie te leveren, moet ik mijn eigen filters afbreken. Maar die filters zijn niet direct terug na het laatste applaus. Wanneer ik na de show weer die zware planken en pijpen moet afbreken, ben ik emotioneel 'op'. Prikkelbaar, stil, een hork som, en met een brein dat letterlijk even gebroken is op de momenten dat er van mij weer zakelijke 'orde' wordt verwacht.

De harde waarheid

Waarom schrijf ik dit? Omdat de conclusie niet is dat "het de gebroken hersens waard was". De waarheid is dat dit eigenlijk niet zo is.

Hoezeer ik ook van de magie op de vloer houd, de prijs voor de maker is op deze manier te hoog. Dit soort grootschalig theater kan eigenlijk alleen duurzaam bestaan als er een team omheen staat. Een team dat subsidies aanvraagt, het vervoer regelt, de techniek bedient en de marketing doet. Als ZZP'er in je eentje ben je een alleskunner die zichzelf langzaam opbrandt.

Ik deed het gisteren voor de 200 kinderen. Voor Harrie, die van sulletje uitgroeide tot dubbele koning. Dat moment was goud waard, maar als systeem is het onhoudbaar.

Zie de mens achter de Goblin-koning. Wij brengen de chaos zodat de kinderen de magie kunnen vinden, maar we hebben zelf ook een fundament nodig om overeind te blijven.